

TØMRER OLSEN OG SÆTHER AS
Skjersetveien 109
NO 7120 LEKSVIK

Att.Frode Olsen

Vedtak om samtykke på vilkår og gebyr

Behandling av søknad om samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9

Gnr 266 Bnr 33 Indre Fosen - Kråkmoveien 21B - 7120 Leksvik - Tømrer Olsen og Sæther AS - nybygg

Vi viser til søknad av 19.05.2020 om samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9 mottatt fra deg.

I søknaden har vi mottatt søknadsskjema om samtykke, en enkel vurdering av arbeidsmiljøfaktorer, dokumentasjon på medvirkning fra arbeidsgiver og verneombud, snitt-, fasade- og plantegning, og situasjonskart.

Søknaden gjelder oppføring av nytt bygg - 1 etasje (BRA 238 m²) med mesanin (BRA 50 m²), for utleie. I søknadsskjema står det at det er inngått leieavtale med enkeltpersonsforetaket Sæther Verksted. Det er ikke oppgitt antall fremtidige arbeidstakere.

Arbeidstilsynets vurdering

Arbeidstilsynet har forsøkt å kontakte deg på telefon den 24.06.2020. Ettersom du i søknaden gir uttrykk for at det haster med å få vårt samtykke, har vi valgt å gjøre vedtak på vilkår når det gjelder romhøyde på mesaninen, og tilgjengelighet til personalfasilitetene.

Vi vurderer at disse arbeidsmiljøfaktorene er ivaretatt, se

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/sjekklister-for-krav-til-fysisk-arbeidsmiljo/>:

- Personalrom med dagslys og utsyn
- Ventilasjon med punktavsug
- Rømningsveier
- Kjemisk helsefare – oppbevaring
- Dagslys

Verkstedet vil få dagslys fra vinduer på nord og sør fasadene

Vi vil sette vilkår for disse arbeidsmiljøfaktorene:

- Tilgjengelighet til personalfasilitetene
Personalrom, personal-/HC-toalett og -garderobe er alle plassert på mesaninen. Ut fra søknaden, er det kun tilgang til mesaninen via en innvendig trapp.
Når Arbeidstilsynet skal vurdere å gi samtykke til et nytt bygg, skal vi også vurdere om bygget vil kunne brukes av alle, også fremtidige leietakere, uten større endringer. I dag stilles det krav om at tiltakshaver skal legge til rette for at alle skal kunne ha tilgang til arbeidsplassen og personalfasilitetene. Dere har tegnet inn HC-toalett, og garderober med snusirkel, men personer med nedsatt funksjon kan ikke komme frem til dem ifølge søknaden.
- Romhøyde mesanin
Vi viser her til arbeidsplassforskriftens krav til romhøyde
<https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/arbeidsplassforskriften/2/2-8/>
Det kommer ikke tydelig frem i søknaden om romhøyden på mesaninen, som har skråtak, oppfyller kravene for garderobe- og toalettrom, og personalrom.

Nedenfor finner du juridiske vurderinger knyttet til de 2 vilkårene. For vilkåret om tilgjengelighet til personalfasiliteter, se spesielt avsnitt 4 i Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjon.

Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjon

Det følger av arbeidsmiljøloven § 18-6 sjette ledd at Arbeidstilsynet i forbindelse med tillatelse, samtykke mv. eller andre enkeltvedtak kan sette nærmere bestemte vilkår. Dette er videre presisert i forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område § 12-2 første ledd. Samme forskrift § 12-1 annet ledd sier at Arbeidstilsynet i det enkelte tilfellet kan kreve alle opplysninger som anses nødvendige for å kunne vurdere om lovens krav er oppfylt.

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd fastslår at arbeidsplasser skal innrettes slik at arbeidsmiljøet blir fullt forsvart ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd. Det følger videre av § 4-1 femte ledd at atkomstveier, sanitæranlegg, arbeidsutstyr mv. *så langt det er mulig og rimelig* skal være utformet og innrettet slik at arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne kan arbeide i virksomheten. Kravet til tilrettelegging gjelder generelt og i de tilfeller der en arbeidstaker har fått redusert arbeidsevne som følge av ulykke, sykdom, slitasje mv., jf. § 4-6 første ledd.

Arbeidsplassforskriften kapittel 2 stiller krav til arbeidsplasser og arbeidslokaler. Forskriftens § 2-4 utdyper kravene i arbeidsmiljøloven § 4-6 og fastsetter at tilretteleggingskravet gjelder alle faste arbeidsplasser, personalrom, atkomstveier, mekanisk personbefordring, dører, dusjer, håndvasker og toaletter.

Kommentarene til § 2-4 presiserer blant annet at det ved nybygging, ombygging og bruksendring må legges særlig vekt på tilrettelegging (universell utforming) som ivaretar også arbeidstakere med blant annet nedsatt bevegelse, syns- og orienteringshemninger og hørselshemming. Videre fremkommer at det normalt ikke skal være nødvendig med individrettede bygningsmessige tiltak (eksempel ettermontering av trappeheis). Målsettingen med kravet er at alle arbeidstakere med funksjonshemming skal ha adgang til alle virksomhetens arbeidsplasser og arbeidslokaler. Dette betyr trinnløse atkomster,

heis eller annen mekanisk personbefordring, og at spiserom, garderober, handikaptaoletter osv. er tilstrekkelig dimensjonert og innredet.

For å ivareta lov-, forskrift- og forvaltningspraksis skal det som hovedregel alltid være et fullverdig handikaptalett (dobbeltsidig med plass til rullestol på begge sider av toalettet samt snusirkel) eller to ensidige handikaptaoletter (et høyresidig og et venstresidig). Ved fleretasjes bygg skal det som hovedregel være handikaptalett i hver etasje.

Hovedregelen er at det skal etableres heisløsning i alle arbeidsbygg med flere etasjer. En eventuell tilrettelegging for senere montering av heisløsning aksepteres normalt ikke. Begrunnelsen for dette er blant annet at manglende heisløsning vil kunne heve terskelen for å ansette arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne og/eller vanskeliggjøre tilrettelegging dersom en allerede ansatt arbeidstaker får midlertidig eller varig redusert bevegelighet mv. Å benytte heis mellom etasjene er ikke begrenset til arbeidstakere med bevegelseshemninger, men vil også være et nyttig redskap ved forflytting av møbler, varer etc. mellom etasjer.

Arbeidstilsynets forvaltningspraksis er i tråd med lov- og forskriftskrav. Det betyr blant annet at samtlige av virksomhetens arbeidsplasser og personalrom mv. som hovedregel skal være tilrettelagt for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne.

Tilretteleggingskravet gjelder så langt det er mulig og rimelig å tilrettelegge. Det er åpnet for unntak i særskilte tilfeller. Hvor langt kravet strekker seg avhenger av en konkret rimelighets- og mulighetsvurdering i hvert enkelt tilfelle.

Vi gjør oppmerksom på at kravet til tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne forvaltes strengt. Nærmere veiledning om kravet og hvordan dette kan oppfylles finnes blant annet her <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/sjekkliste-for-krav-til-fysisk-arbeidsmiljo/> og <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-heis-og-handicaptaolett/>

Romhøyde

Det følger av arbeidsmiljøloven § 18-6 sjette ledd at Arbeidstilsynet i forbindelse med tillatelse, samtykke mv. eller andre enkeltvedtak kan sette nærmere bestemte vilkår. Dette er videre presisert i forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område § 12-2 første ledd. Samme forskrift § 12-1 annet ledd sier at Arbeidstilsynet i det enkelte tilfellet kan kreve alle opplysninger som anses nødvendige for å kunne vurdere om lovens krav er oppfylt.

Arbeidsmiljøloven § 4-4 stiller krav til det fysiske arbeidsmiljø. I henhold til første ledd skal fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygningsmessige forhold være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd. Annet ledd stiller krav om at arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger.

Arbeidsplassforskriften kapittel 2 utdyper kravene i arbeidsmiljøloven og forskriftens § 2-8 stiller særskilte krav til at romhøyden i arbeidsrom og personalrom skal avpasses i forhold til rommets gulvareal og den virksomhet som drives der.

Lov og forskrift på området oppstiller funksjonskrav. Kommentardelen til arbeidsplassforskriften og Arbeidstilsynets forvaltningspraksis gir imidlertid mer uttrykk for hvilke ytelser som kan brukes for å oppfylle krav.

Kommentarene til § 2-8 utdyper kravene og presiserer at netto romhøyde i arbeidsrom som hovedregel ikke bør være under 2,7 m. For arbeidsrom som har skråtak gjelder tilsvarende krav for den midlere (gjennomsnittlig) romhøyden. I arbeidsrom der det er påregnelig at mennesker skal stå oppreist skal ikke romhøyden være under 2,2 m. For arbeidslokaler mindre enn 40 m² kan den midlere romhøyden være ned til 2,4 m.

Videre fremkommer krav til romhøyde for personalrom. Den midlere romhøyden i spiserom inntil 60 m² bør ikke være under 2,4 m og i spiserom over 60 m² bør romhøyden ikke være under 2,7 m. Når det gjelder garderober, vaskerom, dusjrom og toaletter kan romhøyden være ned til 2,2 m. Kombinasjonen størrelse og romhøyde har stor betydning på hvordan innemiljøet oppleves og krav er basert på erfaring og langvarig forvaltningspraksis. Ved beregning av romhøyde skal det laveste punkt legges til grunn. Det betyr at dersom f.eks. ventilasjonsanlegg, lysarmaturer mv. er montert i tak, og dermed gir en lavere romhøyde enn himlingen, skal romhøyden beregnes fra lavest punkt på ventilasjonsanlegget eller lysarmaturer.

Kravene til romhøyde er ikke et absolutt forskriftskrav og andre presenterte løsninger kan dermed etter en konkret vurdering anses som tilstrekkelige for å oppfylle kravet.

Arbeidstilsynet vil etter gjeldende forvaltningspraksis ikke kunne godta ethvert avvik. Hensynene bak krav til romhøyde skal til enhver tid ivaretas og arbeidsrommets og personalrommenes romhøyde må avpasses i forhold til rommenes gulvareal og den virksomhet som drives der. En forutsetning for å kunne akseptere avvik kan være at det foreligger kompenserende tiltak, utover det som følger av lov eller forskrift, slik at arbeidsmiljøet etter en samlet vurdering fremstår som fullt forsvarlig. Det må da dokumenteres en helhetsvurdering av innemiljøet som innbefatter romutforming, dagslys og utsyn, luftmengder mv. Et eksempel på kompenserende tiltak kan være at vindusarealene økes slik at arbeidsrommene og personalrommene får mer tilgang til dagslys og utsyn enn forskriftskrav stiller.

Arbeidstilsynets forvaltningspraksis er i tråd med lov- og forskriftskrav. Det betyr blant annet at vi som hovedregel stiller krav til at netto romhøyde i arbeidsrom skal være minimum 2,7 m². Ved avvikende løsninger med kompenserende tiltak vil det foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Vi gjør oppmerksom på at krav til romhøyde forvaltes strengt og avvik vil konkret vurderes i hvert enkelt tilfelle. Nærmere veiledning om dokumentasjonskrav ved søknad om samtykke finnes blant annet her <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/>. Det er mulighet for å navigere videre til ytterligere informasjon om de ulike krav.

Arbeidstilsynets vedtak

Arbeidstilsynet gir med hjemmel i arbeidsmiljøloven §§ 18-9 og 18-6 sjette ledd samtykke til planene på følgende vilkår:

1. Tiltakshaver skal sørge for at arbeidsplassen er utformet, dimensjoner og innredet slik at det tas hensyn til at arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne kan arbeide i virksomheten. Tilretteleggingen skal være i samsvar med krav som følger av lov, forskrift(er) og gjeldende forvaltningspraksis. En redegjørelse for hvordan personer med nedsatt funksjon skal komme til fasilitetene på mesaninen og en plantegning som viser ivaretagelse av kravene skal sendes Arbeidstilsynet så snart som mulig, og i alle tilfeller før tiltaket tas i bruk, jf. arbeidsmiljøloven § 18-5 første ledd.

2. Tiltakshaver skal sørge for at alle arbeidsrom og personalrom har en romhøyde som avpasses i forhold til rommets gulvareal og den virksomhet som drives der. Løsningen skal være i samsvar med krav som følger av lov, forskrift og gjeldende forvaltningspraksis. En redegjørelse og snitt- og plantegning som viser ivaretagelse av krav skal oversendes Arbeidstilsynet så snart som mulig, og i alle tilfeller før tiltaket tas i bruk, jf. arbeidsmiljøloven § 18-5 første ledd.

Vilkårene for dette samtykket skal følges opp av tiltakshaveren, eventuelt i samarbeid med arbeidsgivere/leietakere, jf. arbeidsmiljøloven § 18-6 sjette ledd. Se også § 1-3 tredje ledd, i forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler som regulerer utleiers ansvar.

Samtykke gis på bakgrunn av de opplysningene og planene som forelår på tidspunktet for vedtaket. Samtykket er ikke en godkjenning av lokalene eller arbeidsplassen. At Arbeidstilsynet gir samtykke til planene betyr ikke at tilsynet går god for at alle krav til fysisk arbeidsmiljø er ivarettatt. Det er tiltakshaver/arbeidsgiver som har ansvaret for at lov/forskriftskrav blir overholdt og at arbeidsmiljøet er tilfredsstillende under bruk.

Arbeidstilsynet gjør oppmerksom på at oppfyllelse av vilkår er en forutsetning for samtykkets gyldighet, og at vi kan gjennomføre tilsyn for å kontrollere om tiltak er utført i samsvar med planene og om eventuelle vilkår for samtykket er oppfylt.

Innbetaling av gebyr

I følge forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler § 9-1 og forskrift om administrative ordninger på Arbeidstilsynets område § 14-1, skal det betales gebyr til Arbeidstilsynet ved behandling av søknad etter arbeidsmiljøloven § 18-9 første ledd. Gebyrsatsene avhenger av tiltakets type og byggets størrelse. For nærmere informasjon om gebyrordningen, se www.arbeidstilsynet.no/gebyr.

Ut fra opplysninger i søknaden har vi plassert tiltaket i kategori 2b og fastsatt beløpet til kr 4221,-.

Faktura vil bli sendt i egen forsendelse til deg som tiltakshaver til følgende adresse: Tømrer Olsen og Sæther AS, org.nr. 916 604 505, Skjersetveien 109, 7120 Leksvik. Hvis gebyret ikke betales innen betalingsfristen, vil kravet bli tvangsinnndrevet med tillegg av omkostningsgebyrer.

Du kan klage

Du kan klage på vedtak jf. forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er tre uker fra du mottar vedtaket. Du kan ikke reise søksmål før klageadgangen er prøvd jf. forvaltningsloven § 27b. For nærmere informasjon om klageinstans, fremgangsmåte ved klage, retten til å se sakens dokumenter og søksmål, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet. Vi sender kopi av vedtaket til Sæther Verksted som arbeidsgiver. Vi ber om at arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis virksomheten ikke har verneombud, representanten for de ansatte ha kopien.

Se [arbeidsmiljøloven](#) §§ 6-2 sjette ledd og 18-6 åttende ledd.

Behov for mer informasjon?

Du finner mer informasjon om Arbeidstilsynet og krav til arbeidsmiljøet på www.arbeidstilsynet.no, eller dere kan kontakte oss på telefon 73 19 97 00.

Du kan svare på dette brevet og/eller sende inn dokumentasjon til oss digitalt via [eDialog](#). Les mer på www.arbeidstilsynet.no/post.

Vi ber om at du viser til vår referanse 2020/25521 ved senere kontakt/korrespondanse i denne saken.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Tommy Pedersen
Seksjonsleder

Grethe Barkve Fredriksen
Seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:

INDRE FOSEN KOMMUNE
SÆTHER VERKSTED

Postboks 23
Bjønnaveien 6A

7101
7120

RISSA
LEKSVIK